

El 17 % del territori rural està exposat simultàniament a altes taxes de despoblació i d'aridesa

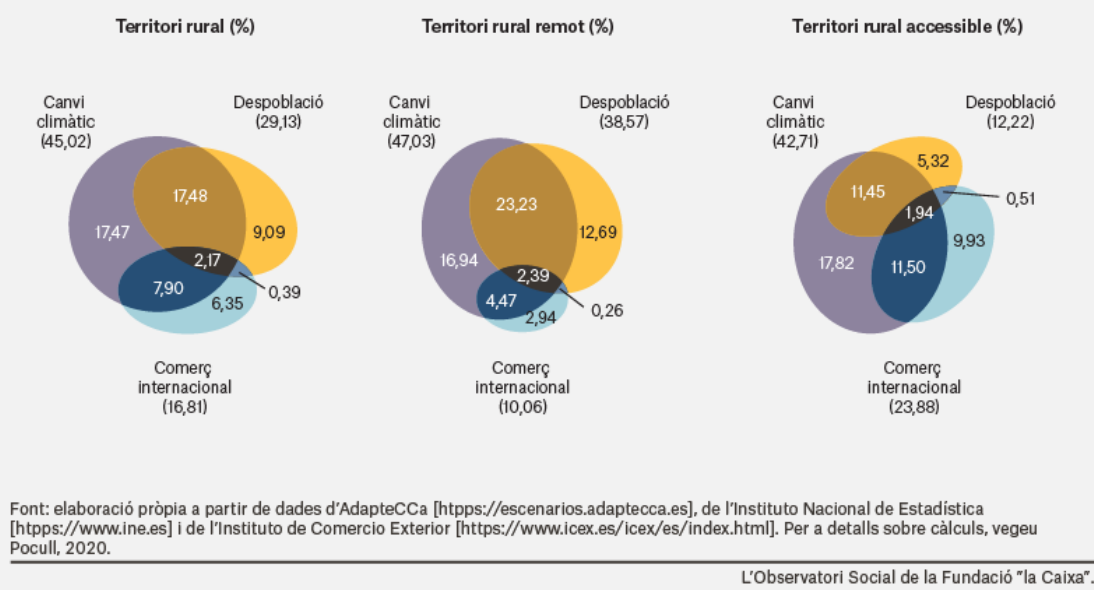
- Així ho posa de manifest l'estudi de l'Observatori Social de la Fundació "la Caixa" y la UAB *L'Espanya desertificada*, a càrrec dels investigadors Sergio Villamayor-Tomas i Esteve Corbera, i dels estudiants Gerard Pocull i Cara Maeztu, del Màster de Sostenibilitat Ambiental, Econòmica i Social de l'Institut de Ciència i Tecnologia Ambientals (ICTA-UAB).
- El 28 % del territori rural espanyol està exposat a altes taxes de despoblació, el 45 % a problemes d'aridesa, i el 17,5 % a tots dos problemes alhora.
- Es calcula que el territori exposat simultàniament al canvi climàtic i a la despoblació disminuiria del 17,5 % abans esmentat a l'11,5 % a les zones rurals accessibles, i augmentaria al 23,3 % a les zones rurals remotes.
- Alguns factors de mitigació de la despoblació poden comportar efectes no desitjats, tant de tipus social com ambiental.

Barcelona, 5 de desembre del 2022. Les zones rurals d'Espanya estan experimentant **transformacions ambientals i socials sense precedents**, amb la despoblació i el canvi climàtic com a protagonistes més destacats. De fet, el 28 % del territori rural espanyol està exposat a altes taxes de despoblació, el 45 % a problemes d'aridesa, i el 17,5 % a tots dos problemes alhora.

Aquesta és la principal conclusió de l'estudi *L'Espanya desertificada*, de l'**Observatori Social de la Fundació "la Caixa"** i de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), a càrrec dels investigadors Cara Maeztu, Gerard Pocull, Esteve Corbera i Sergio Villamayor-Tomas, de l'Institut de Ciència i Tecnologia Ambientals (ICTA-UAB).

Més de la meitat del territori rural que està exposat a altes taxes de despoblació també presenta un risc elevat d'aridesa i, per tant, està exposat al canvi climàtic

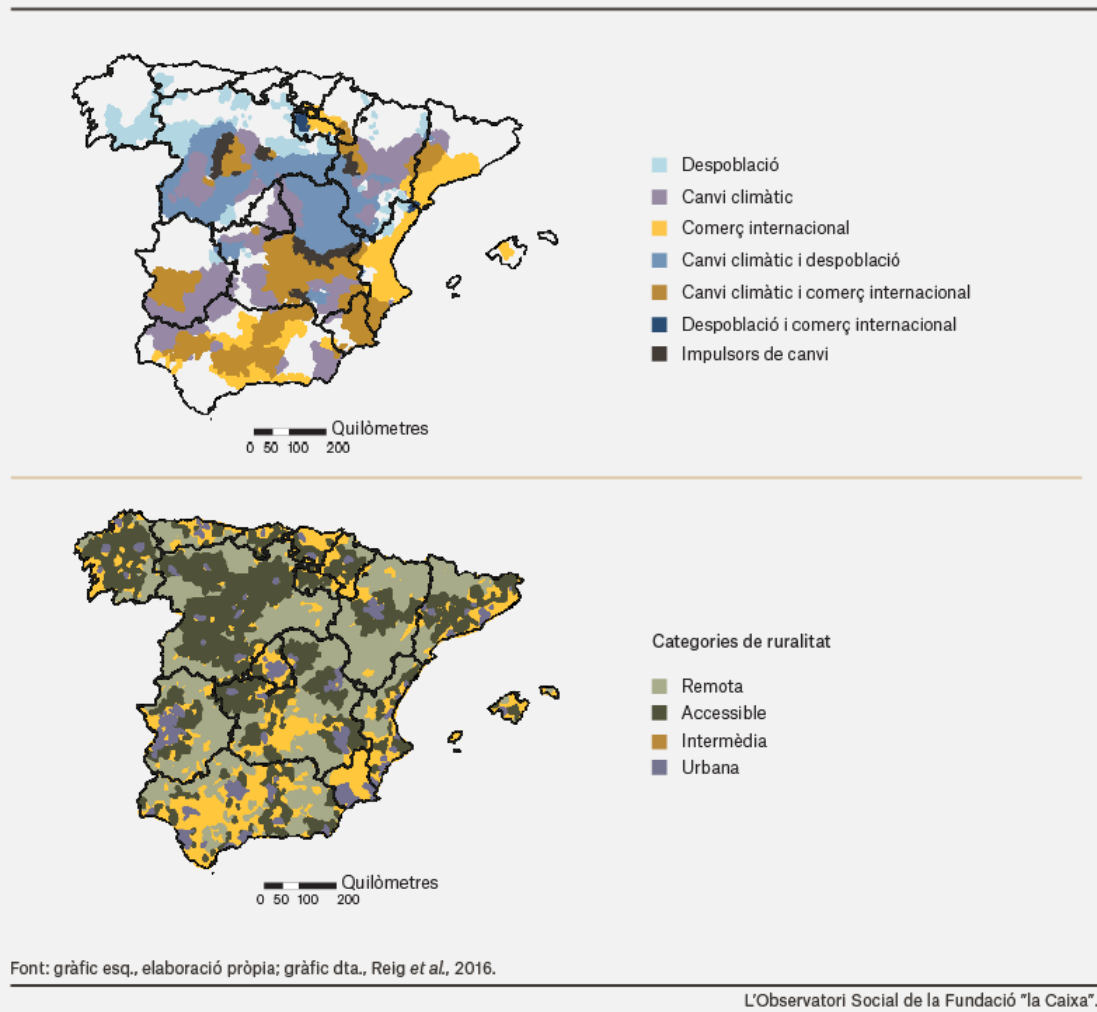
Territori rural espanyol exposat al canvi climàtic (mesurat mitjançant la taxa d'aridesa, en lila), a la despoblació (mesurat mitjançant la taxa de despoblació, en groc) i al comerç internacional en el sector agropecuari (mesurat a través de la taxa de dependència de les exportacions agropecuàries, en blau)

Aquest 17,5 % es redueix a l'**11,5 % a les zones rurals accessibles** (amb una baixa densitat poblacional i usos de la terra majoritàriament agrícoles, però connectades amb centres urbans) i augmenta al **23,3 % a les zones rurals remotes** (amb una baixa densitat poblacional, usos de la terra agrícoles i desconnectades de centres urbans).

La superposició dels mapes sobre la prevalença de la despoblació a Espanya amb els mapes d'exposició al canvi climàtic (mesurat, per exemple, a través del risc d'aridesa) permet identificar **regions en les quals es dona una doble exposició**:

Gràfic 2. **El territori rural exposat tant al canvi climàtic com a la despoblació es concentra en el sud de Castella i Lleó i d'Aragó i en la pràctica totalitat de Castella-la Manxa**
Distribució de l'exposició a diferents impulsors de canvi al territori espanyol (a dalt) i de categories de ruralitat (a baix)

Davant aquesta realitat, hi ha diversos **factors de mitigació de la despoblació**, com ara el desenvolupament de l'agroindústria i de les energies renovables, el turisme rural i ambiental, la immigració, la disponibilitat d'habitatge, l'oferta cultural i d'entreteniment rural, i la connectivitat amb les zones urbanes. No obstant això, alguns d'aquests factors poden comportar **efectes no desitjats**, tant de tipus social com ambiental.

Per exemple, el desenvolupament agroindustrial comporta la concentració d'explotacions i de serveis agrícoles, cosa que **dificulta que joves agricultors i**

